

Om de binnenlandse almacht van zijn voorganger te counteren, heeft Félix Tshisekedi steun van westerse bondgenoten nodig. België fungeert daarbij als springplank.

Eerst Brussel veroveren, dan New York

VAN ONZE REDACTEUR

KOEN VIDAL

BRUSSEL | De nieuwe Congolese president Félix Tshisekedi had gisteren ontmoetingen met premier Charles Michel, meerdere ministers en koning Filip. Hoewel Belgische regeringsbronnen de afgelopen dagen herhaalden dat ze tegenover Tshisekedi een 'kritisch pragmatisme' wensen te hanteren, verliep de ontvangst met opvallend veel egards.

's Avonds was Tshisekedi eregast op twee druk bijgewoonde evenementen van het Verbond van Belgische Ondernemingen en de Kamer van Koophandel. Tijdens zijn speech deed hij een niet onaardige poging om de Belgische ondernemers te charmeren. Om een goed investeringsklimaat te verzekeren, beloofde hij de 'Congolese anti-waarden' te bestrijden: corruptie, wanbeheer, straffeloosheid. Hij deed ook de voor een Congolese president boude uitspraak dat de bodemrijdommen de bevolking 'nog niets hebben opgeleverd'.

Een maatregel waarmee Tshisekedi bij de VBO-toehoorders applaus oogstte, was een beloofde visa-hervorming waardoor zakenmensen niet langer wekenlang op reisdocumenten moeten wachten, maar op Congolese luchthavens en aan andere grensposten een visum kunnen kopen.

Duivelspact

Hoewel het economische belang van dit staatsbezoek niet onderschat kan worden, is de missie voor Tshisekedi ook een deel van zijn overlevingsstrategie. In eigen land staat de nieuwe president erg zwak. Om als verliezer van de presidentsverkiezingen aan de macht te komen, moest hij een duivelspact met zijn voorganger, Joseph Kabila, sluiten. Daardoor behield die laatste de controle op het veiligheidsapparaat en de lucratieve bodemrijdommen.

Daarnaast moest Tshisekedi toestaan dat het Kabila-kamp ook de parlementsverkiezingen vervalste, waardoor

de vorige president zowel in de Kamer als de Senaat over een ruime meerderheid beschikt. Ook in de nieuwe regering staat de nieuwe president zwak: twee derde van de ministers zijn Kabila-getrouwen. Daardoor kan hij in feite geen kant op: voor elke cruciale beslissing heeft hij het fiat van Kabila nodig.

Om die interne machteloosheid te compenseren, begon Tshisekedi vrij snel na zijn eedaflegging een internationaal charmeoffensief dat zich min of meer in

concentrische cirkels voltrok. Eerst ging hij langs bij machtige bureaus als Angola en Rwanda. Die kunnen in de regio beslissen over oorlog en vrede, maar zijn momenteel vooral geïnteresseerd in stabiliteit. Ook niet onbelangrijk: in februari liet Tshisekedi zich verkiezen tot vicevoorzitter van de Afrikaanse Unie. Zo verwierf hij een nuttige uitgangspunt om geloofwaardigheid op te bouwen en contacten uit te bouwen met andere Afrikaanse leiders.

Eens hij in Afrika min of meer stevig op de benen stond, was de tijd rijp om zijn westerse netwerk te versterken. Dat België daarbij een eerste halte is, hoeft niet te verwonderen. Tshisekedi leefde lange tijd in Brussel en bouwde samen met zijn vader, wijlen Etienne Tshisekedi, een uitgebreid politiek en economisch netwerk uit. 'België is mijn tweede thuis en voor mij is uw land een toegangspoort tot de Europese Unie', zei de Congolese president daarover.

Beschermengelen

België staat na enkele frustrerende Kabila-jaren klaar om als facilitator opnieuw wat extra internationale grandeur te verwerven. Daarvan hoopt Tshisekedi handig gebruik te maken. Te meer omdat ons land op het internationale toneel de komende jaren behoorlijk boven zijn gewicht zal kunnen spelen: België zit momenteel in de VN-Veiligheidsraad, Charles Michel wordt Europees president en ook bij het IMF gelden we als een aanspreekpunt voor Congo. In die zin fungeert Brussel voor Tshisekedi als een soort springplank naar andere Europese hoofdsteden en de Verenigde Staten.

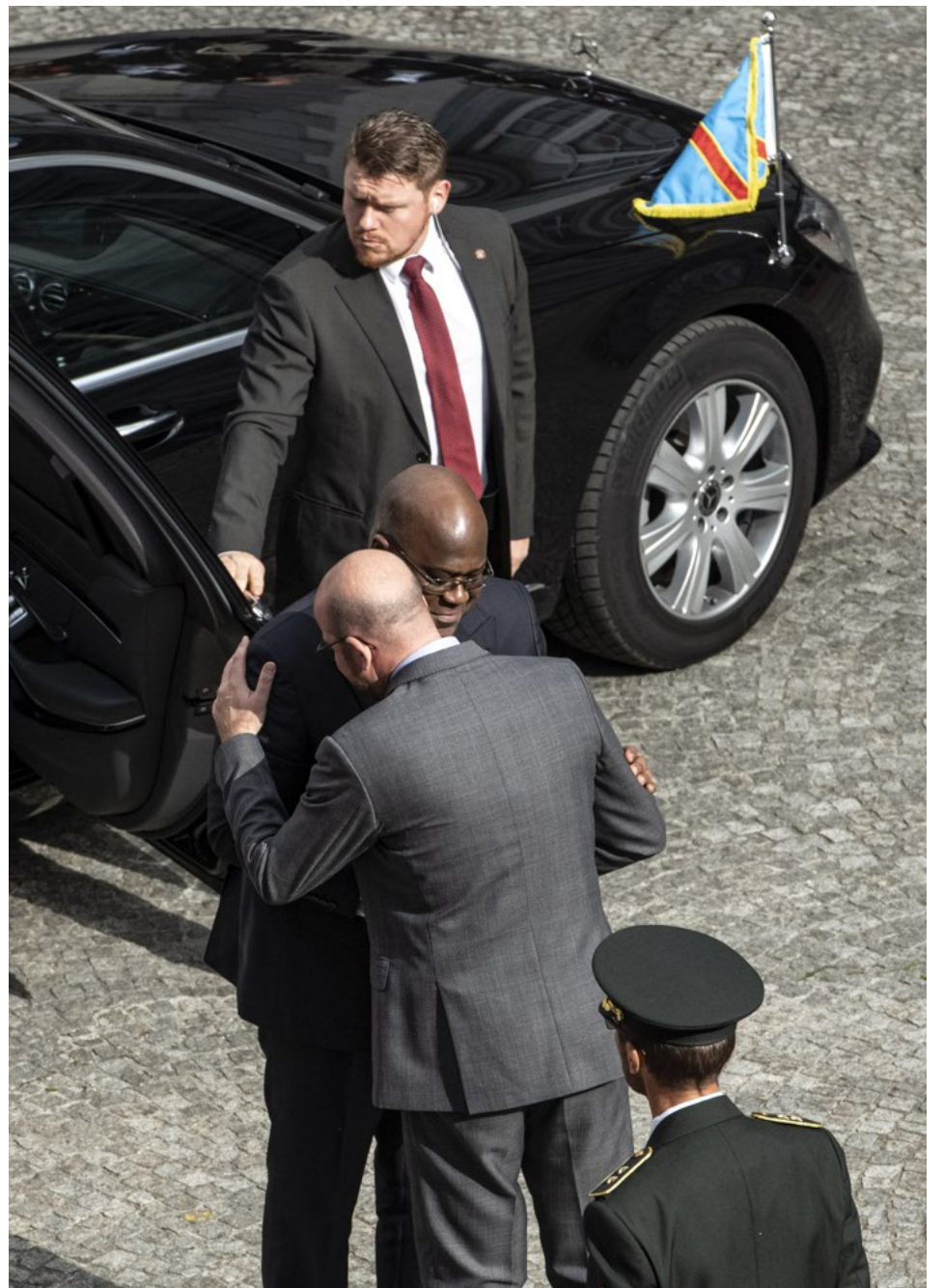
Over enkele dagen vliegt de Congolese president naar New York waar hij voor het eerst de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties zal bijwonen en verder aan zijn internationaal netwerk kan sleutelen. Volgens Congo-experts niet alleen een verstandige maar misschien ook de enige mogelijke strategie voor Tshisekedi. Iedereen vraagt zich af wat het Kabila-kamp zal doen als de Congolese president zijn beloofde strijd voor meer transparantie inzake grondstoffen, belastingen, overheidsuitgaven en defensie in een hogere versnelling brengt. Dat het daarop allergisch zal reageren, lijkt onvermijdelijk. En dan zal Tshisekedi zijn internationale beschermengelen meer dan nodig hebben.

... en ontmoette ook premier Charles Michel. © Fred Debrock

• Blz. 33 opinie.

Félix Tshisekedi ging gisteren onder meer langs bij Filip en Mathilde ... © Fred Debrock

... en ontmoette ook premier Charles Michel. © Fred Debrock